

אורי צבי גרינברג:

מעשה בסוס ורכבו

מגוף כנורו היה גוף עור סוסו-הנאמן-לגבורות:
שרקתו אויב-מתחבא בהרי ישימון:
סוס ורכבו מנחל בדרה שחו
חכר-ביתם-וכנור מטשטש בפני אסימון.

אבל בשוכם לב-הפיתה האדים פרי עץ הרמון
ועץ הזית: בדבקות הענוה: טעם חסד עמו...
טבל הרכבו: והחליף בגדים: ושטה מן התמד:
ולעת-ערב-חכלל נשאו לבבו לאלהים-ואמו
שאהב מאהבת נשים... ילעת ערב עמד
ופרט על מיתרי הכנור לאלהים-ואמו:
את כל שגכסוף לגועו ואת כל שחמד:
ויצוב אז הסוס אבוסו ועל הארץ רסנו-ששטמ
ויגש עד אל קיר-בו-פתח-חלון-נגון
חכר את דרכם אל אויב, פני הנחל בערבי ימי
וטעם-מימי-במתיקות-דמדומים ששחו בערבית.
והנה אדונו מנגן בכנור-חה דם מדמיו --

עומד כה הסוס הנאמן מורד ראש ועיניו
זולגות דמעות, ובגלל דמדומי הערב הן דם...
אין רואה מעמד זה של סוסו הרכוב-המנגן
כי תור אל ביתו ואל פלי מיתריו... הוא אדם.

ב

הוא בא בעמו כבוא האוהב הגדול
וכבחיר האשפיו עולה רגל לדביר הנשא
הרבה קרבות הוא הקריב ורב קטרת הקטיר
למלא אורו של עמו בעדיית הנשמים.

הוא היה רוכב אש, הוא היה איש מנגס
ושאב רקיעים למדת מרתקי אדמות
אלי המרכו הלבב של גועו הקדוש,
וסוסי הפלאי רעו מרעים:
סוסו האלהי המבין לרוכבו.

ותמיד חל הנס: חסד אל על ראשו:
סבוהו חצים כהמון צפרים
בשרקה בצפצוף, ומקורן לא פגע
לא בו בגופו וגם לא בסוסו;
והכנור בביתו ערוך מיתרים
שבו זר לא נגע
המתין לבואו מנצח בגרתיק
יש הרהר: זה גלגל כנורו של דוד.

על פנה הן שרים בכל עם שבח שיר.
על פנה לא שרי שבח שיר בעמו.
זה מין-עם-מימיים -- לבלי דממה...
מקולות משברים איה השיר ישמע!!

ג

אל אבי הנחל יצאו סוס ורכבו:
באבי הנחל היה ערב חכליל:
באבי הנחל ירד הרכוב:
באבי הנחל מצא אתכה
שאליה נכסף הרכוב כל ימיו.

באבי הנחל שקה זה הסוס
וערב צלילי במחו ודמיו
הוא ראה ממוטי אתכה ושחק
וראשו מורד, ערב מור בגתיריו,
עד אשר לעיניו נד של ותגליל.

מאזן מבית איזה נוף לאלהים
נצאה והגיעה הלום הנצלהו

אין ידע מזה שום אדם במחו
של זה הרכוב... והיתה לכלה.

מאבי הנחל הביא זה הסוס
חמד עולם שגמל בעתו
על פרפי אדוניו, הרכוב לאשו
לביתו: את זו הנערה שישבה
באבי הנחל בכל ערב חכליל.
והדרה הפיתה היתה כחלב אם --

הסוס לא הזמן אל קרואי הפלילות
בבית אדוניו, אף בשעה החפה
עוב אבוסו ויצא מארזה
ויצמד אל קיר-בו-חלון-וקול-תג:

עד צאת כל קרואי הפלילות ועד כבות
האור בחלון וגסר החלון
ועד שאיקלעה הקבנה בגונית
כעניל החותמת של אשר נעול
והיא כפניה של אם העולם
הנראית רק פליקה במי האגם --
עמד זה הסוס והקשיב צמקות...

חש: כי ארע, לא הביו: מה ארע
פלילה ההוא בבית אדוניו,
אבל מני אז לא יצא אדונו
אל אבי הנחל בערב חכליל --

ד

ויאמר ברנה-בלבו הרכוב:
הלל לאלהי פרי אילן ואדם
בא גד... ואראה בהיוח ערגה לב
טבועה בדמוח כדמותי בעולם.
הוא יגדל יירש כנורו ותלי
ויהי רוכב אש בהרי הקדושים
עד גדיד האויבים יעריף בנוסו,
נאני בא-בימים או הומה כסופים
עם דהרות סוסו.

ואם אל יטה חסד עליי כעלי
ולשיבהו אל אבי הנחל שלי
והקרה לפניי היעודה לפרי
ואמרתי בא גד וירן בו דמי...
אחלקה אליו

ושנינו נעלה למקדש האבוח
ונקריב את קרבן המודה ונקטיר --
כה אמר-ברנה-בלבו הרכוב
ולילה ללילה העסים את השיר..

ה

ידע הרכוב את אשתו פלילות
ותהר ותקש בלדתה ותמח
ובעמד הרכוב אל משח המתה
לבליתי הביו את המנה הנה

עמד אל הקיר-בו-חלון-לאבל
זה הסוס שרתרם אסו בגתיריו
ונשם ונשף וטפסוף לו דמו -
הו סוס אלהי מידע בקיוו

ובצאח תקניה יצא זה הסוס
אתרי המלגים: אצדי אבל לאט

וחכה לרוכב עד חזר המלגים
ובפני הרכוב הרקין ראש עד עלה
לרכב על גבו הו לבלי האפק
לבדד וילאט --

באבי הנחל היה ערב חכליל.

ו

זה ארע בשעת בקר של סתו ערפלי:
במורד השחוב אל הנחל רכב
הרכוב על סוסו בסדר חכלילי
ולפתע מעד זה הסוס ושכב -

זה היה בשעת בקר של סתו ערפלי:
שבר מפרקתו הרכוב בשל כף
כי תחמי מט הסוס שדהר במורד
מט כעץ שפכת -

משמת הרכוב והושם בארון
צלע: ס הסוס אתרי המלגים
ויהי באבלי כמכה ערוץ
כלא דרה תחמיו, הוא הולך בעבים..

וחק לאדם: משמת - מקבריו
וחזורים המלגים ומשאיריו את המת
קביר בעפר ואין עוד מתחבריו,
אבל זה הסוס לא נמצא או למד

ונשאר מחבר לקביר במקום:
גהר רבץ ושם פני בעפר
והיו כטלל על הקבר כלו
ובשמים רגלי חמר ותפר
עד אשר שמע כי חבט ברגליו
בעץ המכסה של ארון אדוניו,
אז שם שם ראשו למראשות אדוניו
הסוס הנאמן עד קץ יגויו.

ז

יצאו ושאלו את פי סנהדרין במקום
מה דינו של סוס אלהי שמח מינונים
על קבר רוכבו-שהמר-לו-שדי
ותהי התשובה: יהא מוסל הפקר במקום
עד יבואו לשם עופות טרף נדאי

אין גם שפת מיטב שיר את כל אימת הדין ממפצח
עייט אהד מרגל שחקו חק תמיד
לסיר קומות חללים אז סיר ימצא
ואץ לבשר לכנס להקות הסורפים
הם באו ותנו מעל תקפות תקפות
והרד: תקעו מקורים והחלי טרפוח
והתחבאו אוי בסבכים הצפרים היפות.

עד שהגיע עוף טרף לגקר במקור
בעיני הסוס ושמעו דבור-קול מן הסוס:
פתח זה הסוס הפלאי את פיו, ושני
ותגליל ותקרו: הניחו עיני לראיהו
ונסי משם עופות הטרף ותשקד מנח שם
ועיניו צופות אל רוכבו עד יקום מנשיה.

ואין מקבריו עוד בנה בית קברות, דומיה.